

ČINNOSŤ KOMUNITNÉHO CENTRA

Litava 2022

Základné údaje

Názov: Komunitné centrum Litava

Sídlo: Litava

Zriaďovateľ: Obec Litava 144, 962 44 Litava

IČO: 00 313 271

Vypracovala: Mgr. Ingrid Jedličková – odborný garant KC Litava
V Litave, dňa 22.02.2023

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

IA MPSVR SR

O B S A H

Základné údaje

- 1. Činnosti poskytované v Komunitnom centre Litava**
- 2. Poslanie Komunitného centra Litava a jeho činnosť**
- 3. Spolupráca s inštitúciami a sponzorské**
- 4. Aktivity a služby Komunitného centra Litava**
- 5. Metódy práce a opis činností**
- 6. Mimoriadne aktivity**
- 7. Vyhodnotenie stanovených úloh za rok 2022**

1. ČINNOSTI POSKYTOVANÉ V KOMUNITNOM CENTRE LITAVA

Sociálna služba Komunitné centrum je aktuálne poskytovaná v rámci realizácie NP BOKKÚ (Národný projekt budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni), v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov.

KC Litava ako zariadenie sociálnych služieb krízovej intervencie registrované a pôsobiace podľa Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb v obci Litava. Prostredníctvom poskytovania sociálnych služieb krízovej intervencie prispieva k predchádzaniu vzniku alebo stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni, prispôbovať svoju činnosť lokálnemu kontextu a identifikovaným potrebám. Poskytovateľom sociálnych služieb (prevádzkovateľom) zariadenia je Obec Litava.

Od roku 2015 je Komunitné centrum Litava zaregistrované ako poskytovateľ sociálnych služieb. Od 01.07.2016 bolo zapojené do realizácie Národného projektu. Vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb, realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže a sociálnej kurately. Prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispieva k predchádzaniu vzniku alebo stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni.

Komunitné centrum Litava je nekomerčný a neutrálny priestor určený najmä pre aktívne občianstvo, na nadväzovanie pozitívnych medziľudských vzťahov, na motivovanie ku kvalitnejším susedským väzbám na obci aj v komunite, na sieťovanie partnerov, na podporu efektívnej medzigeneračnej komunikácie, na búranie bariér a predsudkov, na prevenciu patologických javov najmä na obci. Vytvára priestor na spoluprácu jednotlivcov, rodiny, rôznych inštitúcií a organizácií. Predstavuje bezpečné miesto na sebarealizáciu, neformálne vzdelávanie, organizovanie stretnutí, relaxačných, kultúrnych a voľno časových aktivít miestnych obyvateľov.

Od 01.04.2022 je v Komunitnom centre Litava počet zamestnancov 3

Zamestnanci KC Litava		
Mgr. Ingrid Jedličková	Odborný garant	OGKC
Martina Gašparová	pracovník KC	PKC
Margita Vicianová	Komunitný pracovník	KPKC

Všetci pracovníci KC spĺňajú kvalifikačné predpoklady, morálne a odborné kritériá pre činnosti, ktoré vykonávajú v súlade s pracovnou náplňou.

2. POSLANIE KOMUNITNÉHO CENTRA LITAVA A JEHO ČINNOST

Komunitné centrum Litava je v súčasnosti financované zo zdrojov Národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni a je prepojené na finančný rozpočet zriaďovateľa Komunitného centra Litava v zmysle zmluvných podmienok Zmluvy o spolupráci uzavretej s Implementačnou agentúrou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zabezpečuje výkon KC. IA MPSVR SR určuje záväzné postupy a povinnosti poskytovateľa pri výkone odborných činností, obslužných činností, ďalších činností a aktivít komunitného centra.

Ostatné skutočnosti sú upravované platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a EÚ. Činnosť komunitného centra je daná: v oblasti odborných činností Zákomom č. o 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a predpisov (napr. sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, preventívne aktivity, záujmová činnosť a ďalšie). Poskytovanie týchto činností reflektuje identifikované potreby jednotlivých cieľových skupín. Komunitné centrum hľadá predovšetkým možnosti, ktoré napomáhajú k riešeniu nepriaznivej sociálnej situácie všetkých obyvateľov obce, a to formou rôznych odborných činností, aktivít a programov. Činnosť KC je zameraná primárne na systematickú prácu s deťmi, mládežou, dospelými, rodinami, seniormi, občanmi s MRK, ako aj spoluprácu s rôznymi úradmi, vzdelávacími inštitúciami, zdravotníckymi a špecializovanými zariadeniami. KC realizovalo obligatórne činnosti stanovené, ktoré sú zakotvené v Zákone č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách vykonávané odborníkom a založené na vzťahu, podpore, pomoci, rozvoji, optimálnom uplatnení klienta na jeho reálnej orientácii v živote. Sociálne poradenstvo slúži na odstránenie, prípadne aspoň zmiernenie negatívnych návykov alebo spôsobov správania klienta a jeho začlenenia do spoločenského rámca, rodiny, pracovného kolektívu, komunity.

Pracovníci KC Litava realizujú aktivity a iné činnosti v priestoroch komunitného centra a to aj terénnou a ambulantnou formou. V komunitnom centre sa poskytuje základné sociálne poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo, ktoré poskytuje Odborný garant KC a tiež Odborný pracovník KC Litava.

Základné poradenstvo	Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	Špecializované poradenstvo
345	277	99

V komunitnom centre sa poskytuje:

a) sociálne poradenstvo

- odborná činnosť zameraná na posúdenie povahy problému jednotlivca/rodiny/komunity, poskytovanie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.
- poskytované užívateľom SS denne, ambulantnou formou v priestoroch Komunitného centra a terénnou formou v prirodzenom prostredí klienta. Na základe sociálnej diagnostiky klienta zahŕňa aj poskytovanie informácií o právach, povinnostiach a variantoch riešení vo vzťahu k situácii, v ktorej sa práve klient nachádza a ktoré sa vzťahujú k prekonávaniu či zmierňovaniu nepriaznivej sociálnej situácie. Súčasťou sociálneho poradenstva je tiež sprostredkovanie kontaktu so spoločenským prostredím, krízová intervencia a opatrenia, zamerané na predchádzanie krízovým situáciám a obmedzovanie negatívnych vplyvov v rodine.

b) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov

- vykonáva sa so súhlasom plnoletej fyzickej osoby a je zameraná najmä na poradenstvo pri vybavovaní rôznych úradných záležitostí a vybavovaní iných vecí v záujme fyzickej osoby, vrátane doprovodu a sprostredkovania rokovania s inštitúciami, ktoré sa podieľajú na riešení klientovej situácie. Poskytuje sa ambulantne priamo v KC, s ohľadom na potrebu použitia telekomunikačných prostriedkov.

c) pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie

dieťaťa od 4 rokov a zo školského zariadenia – prípravu sme realizovali po vyučovaní, po príchode detí a mládeže do KC v popoludňajších hodinách. Individuálne aj skupinovo sa venujeme s deťmi a mládežou vypracovávaniu ich zadaných domácich úloh a tiež učivu, ktoré na vyučovaní nestihli prebrať alebo ho nepochopili. Niektoré deti nemajú v domácom prostredí fyzický priestor na písanie domácich úloh a kvôli nedostatku súkromia. Deti pracovali pod dohľadom pracovníčok, mnohé deti nás navštevujú, ktoré majú problémy so zvládnutím učiva. Predškolská príprava je určená pre deti od 4 rokov a jej účelom má uľahčovať deťom nástup do školy, najmä tým, ktoré navštevujú materskú školu. Pomáhame im aj pri zhotovovaní a vypracovávaní rôznych projektov, nakoľko väčšina z detí nemá vo svojich domácnostiach prístup na internet a potrebnú PC techniku.

d) pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,

e) vykonáva sa preventívna aktivita,

f) zabezpečuje sa záujmová činnosť a iné činnosti a aktivity,

g) vykonáva sa Komunitná práca a Komunitná rehabilitácia

h) v komunitnom centre sa poskytuje základné sociálne poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo, ktoré poskytuje: Odborný garant KC, Odborný pracovník KC,

Odborné činnosti je možné poskytovať ambulantnou a terénnou formou prostredníctvom terénneho programu.

Komunitné centrum možno považovať za:

a) spoločný priestor pre celú komunitu. Štandardy komunitných centier Národného projektu Komunitného centra poskytuje terénnou formou v prirodzenom prostredí klienta. Na základe sociálnej diagnostiky klienta zahŕňa aj poskytovanie informácií o právach, povinnostiach a variantoch riešení vo vzťahu k situácii, v ktorej sa práve klient nachádza a ktoré sa vzťahujú k prekonávaniu či zmierňovaniu nepriaznivej sociálnej situácie. Súčasťou sociálneho poradenstva je tiež sprostredkovanie kontaktu so spoločenským prostredím, krízová intervencia a opatrenia zamerané na predchádzanie krízovým situáciám a obmedzovanie negatívnych vplyvov v rodine.

b) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov - vykonáva sa so súhlasom plnoletej fyzickej osoby a je zameraná najmä na poradenstvo pri vybavovaní rôznych úradných záležitostí a vybavovaní iných vecí v záujme fyzickej osoby, vrátane doprovodu a sprostredkovania rokovania s inštitúciami, ktoré sa podieľajú na riešení klientovej situácie.

Pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia - PSD	Záujmová činnosť - ZC	Preventívne aktivity - PRE
756	156	314

3. SPOLUPRÁCA S INŠTITÚCIAMI A SPONZORSKÉ

Pri výkone ambulantnej a terénnej sociálnej práce je potrebná a priam nevyhnutná spolupráca s rôznymi inštitúciami ale aj v blízkom okolí, a to s kompetentnými organizáciami a pracovníkmi školstva, sociálnymi kurátormi a pracovníkmi ÚPSVaR vo Zvolene a v Krupine, políciou a príslušníkmi OP, firma Pod Hradom Bzovík s.r.o., PZ Krupina. Ďalej komunikáciou ZŠ, MŠ v Litave, Senohrad, Cerovo a špeciálnou základnou školou, kde si neplnia povinnú školskú dochádzku deti zo sociálne slabšieho prostredia, detskými pediatrami, všeobecnými lekármi a zdravotníckymi zariadeniami, zdravotnými asistentmi ako aj s Charitou Sv. Alžbety vo Zvolene, koordinátorom osvetu zdravia a ďalšími inštitúciami, napomáhajú k riešeniu rôznych sociálnych problémov klientov. Samozrejماً je spolupráca so zriaďovateľom Obec Litava.

Sponzorské dary: Charita svätej Alžbety Zvolen, Felima s.r.o., kde nám poskytli pre klientov oblečenie, potravinársku pomoc, Lind Mobler Slovakia-Krupina s.r.o, COOP Jednota Krupina spotrebné družstvo. V roku 2022 sme sa zapojili do projektov „Nadácia Ekopolis“.

4. AKTIVITY A SLUŽBY KOMUNITNÉHO CENTRA LITAVA

Na základe analýzy stavu, existujúcich problémov a následne potrieb a záujmov klientov je spracovaný plán aktivít v Komunitnom centre. Aktivity smerujú k zmene sociálnych podmienok komunity v lokalite, pričom sú zamerané na: poskytovanie služieb pre potreby jednotlivca a skupiny a podpory ich vzájomnej interakcii, včasnú intervenciu a prevenciu sociálnej exklúzie.

Obligatórne služby:

- sociálne poradenstvo
- komunitná práca a komunitná rehabilitácia
- nízkoprahové programy pre deti a mládež
- výchovné – vzdelávacie a aktivizačné služby

Fakultatívne služby:

- predškolské kluby matiek s deťmi
- príprava na vyučovanie
- klub seniorov
- preventívne aktivity
- a odborné poradenstvo.

Aktivity sa budú prispôsobovať potrebám klientov počas celej realizácie projektu. Pracovníci KC budú pravidelne spracovávať mesačný plán konkrétne organizovaných aktivít a poskytovaných služieb v KC, vrátane časového rozvrhu, ktorý bude zverejňovaný v priestoroch KC, ako aj v priestoroch Obecného úradu v Litave a **web stránke**. Všetky aktivity a služby poskytované sú pravidelne monitorované. Sleduje sa záujem o organizované aktivity pravidelné aj nepravidelné, čo sa prejavuje návštevnosťou týchto podujatí zo strany detí, mládeže, dospelých, o čom sa vedie evidencia.

K 31.12.2022 Komunitné centrum Litava má vo svojej databáze evidovaných **250** klientov z toho:

Dobrovoľník: UZ/3

Účastník: U/008

Dieťa: D/73

Prostredníctvom vzdelávacích a voľno časových aktivít poskytovaných ambulantnou alebo terénnou formou boli klienti vedení k vytváraniu svojpomocných skupín, ktoré majú možnosť prispieť k zmene svojej životnej situácii, ale zároveň aj k zmene riešenia rôznych problémov v rámci komunity. Komunitné centrum je zamerané na prevenciu, intervenciu a motiváciu riešiť sociálny problém a snaží sa o komplexné zlepšenie životných zručností klientov. KC je miesto, kde sa ľudia z okolia môžu schádzať a načerpať iné podnety, než im poskytuje ich každodenná rutina. Prebiehajú tu rôzne komunitné aktivity, ale aj základné a špecializované poradenstvo. Voľno časové aktivity pre deti a mládež prispievajúce k predchádzaniu a eliminovaniu sociálno – patologických javov. Pre deti a mladých ľudí zo znevýhodneného prostredia sú komunitné centrá miestom, kde sa môžu nielen stretávať a rozvíjať v rámci skupín. najobľúbenejšie aktivity z hľadiska počtu návštevníkov.

Dobrovoľníci	Nepravidelné aktivity	Evidovaných klientov
44/hod	45	250

V priebehu kalendárneho roku 2022 boli v KC Litava zrealizované aj aktivity v rámci komunitnej práce. Zmyslom komunitnej práce sú aktivity, najmä podporovať miestnych obyvateľov v tom, aby si všímali problémy, ktoré sa vyskytujú v ich prostredí, aby vedeli, aké prostriedky môžu použiť pri zmene a riešení problémov. Výborným priestorom na stretávanie sa sú rôzne komunitné akcie.

Nepravidelných skupinových aktivít bolo v roku 2022 realizovaných, kde každá aktivita bola zameraná na niečo iné:

- **prázdninový týždeň na Kúpalisku Tepličky - Krupina**
- **finančná gramotnosť, ktorej cieľom bola osveta v oblasti dobrého hospodárenia s finančnou hotovosťou**
- **volejbalový turnaj**
- **pingpongový turnaj**
- **maľovanie a zveľaďovanie okolia Komunitného centra**
- **pečenie vianočných medovníkov - pripomenúť si a zaspomínať na vianočné tradície v rodinách, dostať ich do povedomia**
- **fytoterapia**
- **osveta zdravia, hygiena**
- **babinec**
- **policajná akadémia**
- **aromaterapia**

5. MIMORIADNE AKTIVITY

Výlety, exkurzie realizované mimo lokality, ktoré eliminujú strach detí z neznámeho prostredia a podporujú životné zručnosti potrebné pre ďalší rozvoj (schopnosť cestovať, orientovať sa v cudzom prostredí, komunikovať a pod.) - v priebehu roku 2022 **podpora dobrovoľníctva** – zapojenie dobrovoľníkov do komunitných aktivít, dobrovoľnícka výpomoc mládeže a dospelých pri realizácii aktivít KC. Zábavné popoludnie - deň detí, Finančná gramotnosť, Babinec, Policajná akadémia, aktivity na podporu zamestnanosti, poskytované klientom podľa potreby. Aktivity, smerujúce k zvyšovaniu zamestnanosti obyvateľov obce, ktoré realizujeme predovšetkým formou poskytovania pracovného poradenstva.

Aktivity Komunitného centra boli na základe aktuálnych potrieb užívateľov KC počas roku 2022 zamerané na:

- poskytovanie poradenstva pre potreby jednotlivca a skupín,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- zvyšovanie sociálnych zručností a kompetencií užívateľov
- prevenciu a predchádzanie sociálno-patologických javov a rizikového správania, najmä u detí a mládeže,
- realizovanie vzdelávacích/voľno časových aktivít, zábavných podujatí stretnutia s obyvateľmi MRK (osada Litava) a ostatnými obyvateľmi obce

6. VYHODNOTENIE STANOVENÝCH ÚLOH ZA ROK 2022

Mapovanie potrieb: získať podnety a potreby od občanov, zmapovať ich potreby. Aký je podľa nich najväčší problém v obci, čo je potrebné riešiť.

Hlavným cieľom roku 2022 bola otvorená komunikácia, vzájomné prepájanie a spolupráca rôznorodých komúní, ktorým KC poskytuje stanovené úlohy, kde sa mali zamerať na získanie konkrétnych zručností u obyvateľov obce, ktoré by im umožnili zaujať zodpovednejší postoj k životnému prostrediu (predovšetkým minimalizovať množstvo odpadu a jeho správne triedenie).

V roku 2022 sa podarilo stanovené úlohy splniť aspoň čiastočne. **Oslovenie členov komunity a komunitnej rady:** oslovenie a poskytnutie informácií členom komunity za účelom ich zapojenia sa do komunitnej rady.

Zasadnutie Komunitnej rady: Zasadnutie Komunitnej rady: oboznámiť členov Komunitnej rady s mapovaním potrieb a jeho výsledkami. Tejto komunitnej rady sa zúčastnili zatiaľ len asistentka osvedy zdravia, starostka obce, poslanec, komunitné pracovníčky KC, komunitná rada sa bude rozširovať o ďalších členov.

V rámci výkonu komunitnej práce sa pracovníci KC od začiatku roku sa zameriavali na realizáciu mapovania potrieb individuálnou formou, prostredníctvom dotazníkov a rozhovorov, ktorých cieľom bolo zistiť potreby obyvateľov, ako aj ich názory, ako sa im žije v obci a čo by chceli zmeniť, tak vo svojej sociálnej situácii, ako aj v živote v obci. Mapovanie sme realizovali v obci a v osade, kde žije rómska komunita. Rozhovory s obyvateľmi boli realizované v ich prirodzenom prostredí, väčšinou u nich doma ale taktiež aj v priestoroch Komunitného centra a obci.

7. STANOVENÉ CIELE, KTORÉ BOLI ČIASTOČNE ZREALIZOVANÉ ZA ROK 2022

- **01/2022** Zlepšenie životných podmienok členov marginalizovanej rómskej komunity žijúcej v rómskej osade
- **02/2022** Riešenie komunálneho odpadu a neželaných skládok odpadu v MRK
- **03/2022** Sanácia nelegálnej skládky odpadu na prijatie preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku skládky na danom mieste
- **04/2022** Preventívne opatrenia, aby nebola prerušená dodávka vody do niektorých domácností v MRK
- **05/2022** Oboznámenie členov Komunitnej rady a prizvaných obyvateľov s doterajšou činnosťou dosiahnutých výsledkov - finančnom stave sporenia, ktorý má slúžiť na zakúpenie nádob
- **06/2022** Participácia obyvateľov na obnove a skrášlení detského ihriska
- **07/2022** Aktivizácia a zhmotnenie členov marginalizovanej rómskej komunity žijúcej v rómskej osade
- **08/2022** Zhodnotenie a aktivizácia obyvateľov lokality a ich účasťou na spoločnej brigáde
- **09/2022** Aktivizácia a zhmotnenie členov marginalizovanej rómskej komunity žijúcej v rómskej osade
- **10/2022** Oboznámenie členov komunitnej rady a prizvaných obyvateľov s doterajšou činnosťou, dosiahnutými výsledkami
- **11/2022** Zodpovedne nakladanie s komunálnym odpadom a jeho separácia.
Oboznámenie členov Komunitnej rady s doterajšou činnosťou a dosiahnutými výsledkami a riešenie ďalšieho problému - odstránenie nelegálnej skládky odpadu a zamedzenie vzniku novej skládky.
- **12/2022** Stretnutie o ďalšom postupe, pokračovanie v sporiacom programe šetrenie na zakúpenie nádob na komunálny odpad.

Počet zakúpených nádob na komunálny odpad v roku 2022 / **13 kusov**.